



Õiguskantsler

Setomaa Vallavolikogu
vald@setomaa.ee

Teie nr

Meie 03.10.2023 nr 6-4/231384/2305060

Setomaa valla maamaksumäärad

Lugupeetud vallavolikogu esimees

Õiguskantsleril paluti kontrollida, kas Setomaa Vallavolikogu 31. augusti 2023 [määrus](#) nr 14 vastab Eesti Vabariigi põhiseadusele ja maamaksuseadusele.

Leian, et Setomaa Vallavolikogu 31. augusti 2023 määruse nr 14 § 1 koostoimes §-ga 2 on vastuolus [maamaksuseaduse](#) (MaaMS) § 5 lõikega 1 ning [põhiseaduse](#) § 3 lõikega 1.

Põhiseaduse § 142 lõike 1 ja [õiguskantsleri seaduse](#) § 17 alusel teen Setomaa Vallavolikogule ettepaneku viia 31. augustil vastu võetud määrus nr 14 põhiseaduse ja seadusega kooskõlla. Palun andke oktoobrikuu jooksul teada, kuidas olete õiguskantsleri ettepanekut järginud.

Setomaa Vallavolikogu 31. augusti 2023 määrusega muudeti Setomaa Vallavolikogu 25. mai 2023 [määrust](#) nr 12 „Maamaksumäära kehtestamine“. Muudatusega asendati 25. mail kehtestatud maksumäärad uute maksumääradega, mis võrdsustati maamaksuseaduse § 5 lõikes 1 sätestatud maksu ülemmääradega (määruse § 1). Määruse § 2 järgi jõustuvad muudetud määrad 1. jaanuaril 2024.

Põhiseaduse § 3 lõike 1 kohaselt teostatakse riigivõimu üksnes põhiseaduse ja sellega kooskõlas olevate seaduste alusel. Kohalik omavalitsus peab talle lahendamiseks delegeeritud küsimused otsustama kooskõlas seadusega.

Maamaks on riiklik maks ([maksukorralduse seaduse](#) § 3 lg 2 p 1) ning ühtlasi põhiseaduse § 113 kaitsealas. Põhiseaduse § 113 järgi sätestatakse riiklikud maksud, lõivud, koormised, trahvid ja sundkindlustuse maksed seadusega. Selle sätte kohaselt tuleb Riigikogul otsustada, kes ja kui palju, millist maksu ning mis tähtpäevaks peab tasuma. Põhiseaduse § 113 ei keela sätestada seadusega maksu ülem- ja alammäära (Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kohtukolleegiumi 23.03.1998 otsus nr [3-4-1-2-98](#)). Maksumäära täpsustamiseks peab aga olema seadusega sätestatud vastav volitusnorm. Volitusnormis märgitakse akti andmiseks pädev organ ning talle antava määrusandliku volituse eesmärk, sisu ja ulatus.

Maamaksu kui riikliku maksu võib sätestada ainult Riigikogu, kohalikul omavalitsusel on õigus maksumäärasid kehtestada vastavalt seadusele.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

MaaMS § 5 lõikes 1 on öeldud, et kohaliku omavalitsuse volikogu on volitatud järgmise aasta maksumäärasid kehtestama maksustamisaastale eelneva aasta 1. juulini. Pärast 1. juulit on volikogul võimalik maamaksumäärasid kehtestada ülejäämiseks maksustamisaastaks ja edaspidiseks.

Võttes 31. augustil 2023 vastu määruse, millega kehtestati maamaksumäärad 2024. aastaks, ületas Setomaa Vallavolikogu volitusnormi piire. Volitusnormiga oleks kooskõlas näiteks selline lahendus, kui 31. augustil 2023 vastu võetud määrusega kehtestatud maamaksumäärad jõustuksid 1. jaanuaril 2025.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Kristi Lahesoo 693 8409
Kristi.Lahesoo@oiguskantsler.ee